

HET HUWELIJK ZIJ IN ERE...

Inleiding

In onze huidige samenleving kom je tal van samenlevingsvormen tegen. Naast het huwelijk bestaan o.a. geregistreerd partnerschap, lat-relaties en samenwonen. Vooral het samenwonen is een geaccepteerd en normaal fenomeen geworden in onze samenleving. Vele jonge mensen die verliefd op elkaar zijn geworden en samen verder willen, besluiten te gaan samenwonen. Pas later, vaak na enkele jaren, besluiten zij dan om te trouwen. Soms ook als er al kinderen zijn geboren tijdens het samenwonen. Het komt ook steeds meer voor dat gescheiden mensen een nieuwe relatie krijgen, maar dan niet (meteen) besluiten om te gaan trouwen, maar gaan samenwonen.

Allerlei motieven kunnen aan het samenwonen ten grondslag liggen. Dat kunnen financiële motieven zijn. Je wilt bijvoorbeeld sparen voor een groots bruiloftsfeest als je gaat trouwen, maar je wilt toch al graag samen zijn. Apart wonen is nu eenmaal duurder dan samenwonen, en als je samenwoont, spaart dat weer geld uit. Denk alleen maar aan de dubbele huur die je anders zou moeten betalen. En waarom ga je alvast niet samenwonen, omdat je toch al weet met elkaar verder te willen gaan? Je houdt toch van elkaar?

Soms kan nood ook een aanleiding zijn om te gaan samenwonen. Stel dat je geen woonruimte hebt; dan kun je toch beter bij je vriend(in) intrekken? En wat denk je ervan als de thuissituatie het niet langer toestaat om bij je ouders te wonen? Als er altijd maar ruzie is, of misschien nog erger....

Het meest voorkomende motief om te gaan samenwonen is voorzichtigheid en onzekerheid. Je hebt een vriend(in) leren kennen en je houdt zoveel van elkaar dat je besluit om samen verder te gaan. Maar om dan ineens in het huwelijksbootje te stappen, - wat vaak als behoorlijk definitief wordt ervaren -, is wel een erg grote stap. Stel je voor, dat het uiteindelijk toch niet blijkt te klikken tussen jou en je partner. Dan kun je beter eerst gaan samenwonen om te ontdekken of je echt wel samen verder wilt. Als je getrouwd bent, en het gaat niet meer, dan volgt een echtscheiding met alle nare gevolgen van dien. Om dat te voorkomen, kun je beter samenwonen, is dan de gedachte. Als het dan niet gaat, kun je besluiten om uit elkaar te gaan. Dan heb je niet de problemen van een echtscheiding. Het samenwonen wordt dan als een soort 'proeftijd' of 'proefhuwelijk' gezien.

Bovendien zijn vele stelletjes bang om zich meteen aan elkaar te binden in een huwelijk, omdat ze zoveel slechte huwelijken en zoveel echtscheidingen om zich heen zien. Misschien wel van hun eigen ouders... En om die ellende te voorkomen, kun je beter eerst gaan samenwonen. Kortom, samenwonen komt veel voor, en allerlei motieven spelen een rol bij het besluit om te gaan samenwonen. Ook in de kerk komt het samenwonen (steeds meer) voor.

De bijbelse weg...

We willen echter kijken hetgeen de Bijbel te zeggen heeft over relaties en relatievormen. Om maar meteen met de deur in huis te vallen: de Bijbel kiest duidelijk voor de weg van het huwelijk. Maar wat is dat eigenlijk: een huwelijk? Het huwelijk is een levensverbintenis tussen één man en één vrouw, die elkaar trouw en liefde beloven totdat de dood hen zal scheiden. Het huwelijk is door God ingesteld als een verbond tussen man en vrouw waarin liefde en trouw hen samenbindt. In de Bijbel wordt het huwelijk een *verbond* genoemd (Spr.2:17; Mal.2:14 Statenvertaling). In onze tijd zouden we spreken van een contract.

Het huwelijksverbond werd bekrachtigd door een officieel document of door een ceremonie, waarbij man en vrouw publiekelijk in het bijzijn van getuigen uitspraken dat zij zich voor het leven aan elkaar wilden verbinden en elkaar liefde en trouw beloofden in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in gezondheid en ziekte, totdat de dood hen zou scheiden. In onze tijd wordt het huwelijk voltrokken door de ambtenaar van de burgerlijke stand als vertegenwoordiger van de overheid, en in de tijd van de Bijbel waren dat de ouders (Gen.24) of de oudsten in de poort (Ruth 4:11-13). God heeft het huwelijk ingesteld bij Adam en Eva (Gen.2:18-25); Jezus onderstreept het huwelijk (Mt.19:4-6); en Paulus vergelijkt het huwelijk tussen man en vrouw met de relatie die er is tussen Christus en Zijn Gemeente (Ef.5:22-23).

In Gen.2:24 wordt het fundament van een huwelijksrelatie tussen man en vrouw verwoord: *‘Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten, zijn vrouw aanhangen en zij zullen tot één vlees zijn’*. Dit is ‘huwelijksstaal’: ‘je vader en moeder verlaten’, ‘je vrouw aanhangen’ en ‘tot één vlees zijn’ duiden op de wettelijke en openbare verbondssluiting van het huwelijk. ‘Je vader en moeder verlaten’ betekent dat je het ouderlijk huis verlaat om een nieuwe verantwoordelijkheid op je te nemen, namelijk die van het huwelijk met je partner. ‘Je partner aanhangen’ betekent dat je je hecht of verbindt aan je partner door het huwelijk. En ‘tot één vlees zijn’ betekent dat je als partners één wordt door en in het huwelijk. Deze begrippen onderstrepen dus duidelijk het verbondskarakter van het huwelijk.

Bij samenwonen is daar geen sprake van, omdat je niet wettelijk en in het openbaar het verbond van het huwelijk sluit. Je belooft elkaar immers geen liefde en trouw voor de wet of het openbare gezag. Samenwonen is een relatie zonder verbond en contract, en daarmee een vrijblijvende relatie. De Bijbel kiest duidelijk voor het verbond van het huwelijk en wijst samenwonen af. Als Jezus de Samaritaanse vrouw bij de waterput ontmoet, zegt Hij tegen haar: *‘Terecht zegt gij, ik heb geen man; want gij hebt vijf mannen gehad en die gij nu hebt, is uw man niet’*. (Joh.4:17-18). Deze vrouw woont samen met een man, maar is niet getrouwd.

Seksualiteit

Mensen die samenwonen hebben in de regel ook seksuele gemeenschap met elkaar. Immers, je houdt van elkaar en daar hoort seks bij. Seks is een uiting van de liefde die je voor elkaar hebt. Bovendien, als samenwonen wordt gezien als een ‘proeftijd’ of ‘proefhuwelijk’, dan moet je elkaar ook leren kennen op seksueel gebied. De Bijbel leert echter dat seksualiteit thuishoort binnen het verbond van het huwelijk. Seksuele gemeenschap vóór of buiten het huwelijk wordt in de Bijbel veroordeeld (Gen.2:24; Deut.22:13-30; Mt.1:18-25; Joh.4:16-18; Hebr.13:4). Seksuele gemeenschap is zoiets intiems dat het alleen thuishoort binnen de geborgenheid van het huwelijk. Man en vrouw hebben elkaar immers in het verbond van het huwelijk liefde en trouw beloofd.

Hoe zei Gen.2:24 het ook alweer? *‘Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten, zijn vrouw aanhangen en zij zullen tot één vlees zijn’*. ‘Je ouderlijk huis verlaten, je partner aanhangen en samen een eenheid vormen’ duiden op het verbond van het huwelijk. Pas in en door het huwelijk worden man en vrouw tot ‘één vlees’. Dat ‘tot één vlees’ worden duidt niet alleen op de eenwording van man en vrouw in het huwelijk, maar ook op de seksuele gemeenschap. Je wordt door de seksuele gemeenschap letterlijk ‘tot één vlees’. Dus pas door en in het huwelijk is seksuele gemeenschap toegestaan. Bij samenwonen wordt de seksualiteit naar voren gehaald, en in de sfeer van de vrijblijvendheid gebracht. In onze tijd wordt seks vóór en buiten het huwelijk als volstrekt normaal gezien, maar in feite doe je ernstig afbreuk aan de seksualiteit.

Seksualiteit heeft God bedoeld als een intiem geschenk tussen man en vrouw in de zekerheid en geborgenheid van het huwelijk, en bij samenwonen verwordt de seksualiteit tot iets vrijblijvends. Dan wordt seks ten diepste ‘losse seks’, ook al zal dat door velen die samenwonen niet zo worden gezien of ervaren.

Nogmaals, seksualiteit hoort binnen de veilige en zekere grenzen van het huwelijk plaats te vinden, en wel op een manier die recht doet aan het welzijn en verlangen van beide partners. Je kunt je pas voor honderd procent aan elkaar geven, wanneer je voor honderd procent van elkaar bent. En dat kan pas zo zijn nadat je aan elkaar verbonden bent, na de trouwdag. Trouwens, ook in het huwelijk is seksualiteit een weg die je met elkaar gaat. Je hebt een leven lang nodig om alles aan en van elkaar te ontdekken.

Trouwen in de kerk

Het moge duidelijk zijn dat wij in het licht van de Bijbel samenwonen en seksualiteit vóór en buiten het huwelijk afwijzen. Belangrijk is dat in het onderwijs in de gemeente al aan de jeugd wordt geleerd wat de Bijbel zegt over relaties en seksualiteit, in de hoop dat ze op dit terrein de Bijbel zal volgen. Ook is belangrijk dat samenwonende stellen worden gewezen op hetgeen de Bijbel leert over huwelijk, samenwonen en seksualiteit. Het ‘vlees’ is echter vaak sterker dan de leer of het principe, en we zien dan ook dat jonge stellen toch vaak kiezen om te gaan of te blijven samenwonen. Het is onze verantwoordelijkheid hen te wijzen op het verkeerde van hun keuze, maar we zullen als kerk ons toch ook over hen moeten blijven ontfermen. De kerk is juist de deur naar God toe voor zondige mensen!

Maar stel dat een samenwonend stel graag wil trouwen en Gods zegen in de kerk over hun huwelijk wil vragen? Het mooiste zou zijn als het samenwonend stel na gesprek en gebed tot de overtuiging komt dat samenwonen niet goed is, en besluit om tot aan het huwelijk apart te gaan wonen, of, als dat wegens omstandigheden niet mogelijk is, in ieder geval apart te gaan slapen. Belangrijk is dat men besluit geen seksuele omgang met elkaar (meer) te hebben tot hun huwelijk. Natuurlijk kun en ga je niet controleren of zij geen seksuele gemeenschap meer hebben, en zul je hen moeten vertrouwen op de belofte die zij hebben gemaakt. Mochten zij die belofte niet nakomen, dan zullen zij dat uiteindelijk eens aan God moeten verantwoorden. Als een samenwonend stel het samenwonen verbreekt en de belofte van seksuele onthouding doet, staat een inzegening van hun huwelijk niet in de weg. Bovendien gaan ze trouwen, en dat is toch uiteindelijk wat je wilt bereiken? Er komt immers een einde aan het ongehuwd samenwonen.

Maar wat doe je, als het samenwonend stel toch besluit om te blijven samenwonen of niet de belofte van seksuele onthouding na te leven? Moet je dan een inzegening weigeren? Er kunnen situaties zijn waarin je soms moet weigeren. Dat hangt af van de houding, motivatie en geloof van het betreffende stel. Er zijn kerken waar bij samenwonen categorisch een huwelijksdienst met inzegening wordt geweigerd. Prijzenswaardig is dat deze kerken staan voor hun principes, maar te vaak is door een te strikte handhaving van deze weigering veel pastorale schade aangericht. Mensen voelen zich afgewezen en veroordeeld, omdat ze niet in de kerk konden trouwen. Het kan ook tot gevolg hebben dat mensen dan de kerk de rug toekeren en wellicht nergens meer komen, of zelfs God de rug toekeren. Is het dat waard?

Als een samenwonend stel wel in God gelooft, wil trouwen en een zegen over hun huwelijk wil ontvangen, maar (nog) niet de belofte van seksuele onthouding kan doen, is het dan niet mogelijk om een huwelijksdienst te hebben zonder inzegening van het huwelijk, maar waar

wel voorbede wordt gedaan voor het bruidspaar? Er wordt dan onderscheid gemaakt tussen een huwelijksinzegeningdienst en een huwelijksvoorbededienst.

Bij een huwelijksinzegeningdienst worden liederen gezongen, het evangelie verkondigd, gebeden, het huwelijksformulier gelezen, de huwelijksvragen gesteld en bevestigd, worden de ringen uitgewisseld, onder handoplegging door de voorganger de zegen over het huwelijk uitgesproken, terwijl het bruidspaar geknield is, en wordt de huwelijksbijbel uitgereikt.

Bij een huwelijksvoorbededienst worden ook liederen gezongen, wordt het evangelie verkondigd en gebeden, maar dan wordt zal het bruidspaar niet geknield en onder handoplegging de zegen over hun huwelijk ontvangen. Zij komen daarentegen vóór de voorganger staan en deze zal voor hun huwelijk voorbede doen. Verder wordt ook geen huwelijksformulier gelezen, maar wel kan de huwelijksgelofte worden gedaan door middel van het bevestigen van de huwelijksvragen. Na de bevestiging van het huwelijk kunnen de ringen worden uitgewisseld en vervolgens zal voor het bruidspaar voorbede worden gedaan en kan de ceremonie worden afgesloten met het overhandigen van de huwelijksbijbel. Ook al wordt het huwelijksformulier niet voorgelezen, wezenlijk is dat het bruidspaar de huwelijksgelofte van liefde en trouw ten overstaan van God en de gemeente doet.

Zegenen, knielen en handoplegging

Het verschil tussen inzegening van het huwelijk en voorbede voor het huwelijk vormen het knielen en de handoplegging. Wat maakt dan in feite het verschil? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, is het belangrijk te ontdekken wat *zegenen, knielen en handoplegging* in de Bijbel betekenen.

Zegenen betekent altijd Gods goedheid aan de mensen toewensen. Zo zegenen priesters het volk (Num.6:22-27), vaders hun zonen (Gen.49:28), Jezus de kinderen (Mc.10:13-16), christenen hun vijanden en vervolgers (Rom.12:14). Vaak gaat zegenen gepaard met handoplegging, maar niet altijd. De zegen kan worden uitgesproken in de tegenwoordige tijd (*De Heer zegent u*), in de toekomstige tijd (*De Heer zal u zegenen*) of als een wens (*Moge de Heer u zegenen/De Heer zegene u*). Op grond van de werkwoordsvormen in de Griekse en Hebreeuwse brontaal van de Bijbel zijn alle drie de vormen mogelijk. De meeste Bijbelvertalingen kiezen voor de wensvorm, en dat is ook het meest waarschijnlijke. En in feite mag je iedereen Gods goedheid toewensen, ook een samenwonend stel dat wil trouwen. Je wenst hen Gods goedheid toe! Dus de moeite ligt niet in het zegenen of in de voorbede vragen om een zegen, maar wel in het knielen en in de handoplegging.

Knielen komt in de Bijbel alleen voor als teken van overgave en onderwerping aan God. Is knielen dan niet teveel gevraagd van een samenwonend stel dat geen seksuele onthouding wil, of niet uit elkaar wil gaan tot hun trouwdag? Kun je niet alleen knielen als je volgens de richtlijnen van Gods Woord leeft met betrekking tot huwelijk en seksualiteit?

Handoplegging komt niet alleen bij zegenen voor, maar ook bij de bevestiging en wijding van oudsten of ouderlingen, diakenen, evangelisten e.d. Dus mensen die officieel in een bediening van God werden gesteld. De handoplegging was dan niet alleen het ontvangen van de zegen en de vervulling met de Heilige Geest, maar ook een wijding. Dat impliceert een goedkeuring en aanstelling van God. Nu is een huwelijksinzegening geen wijding, maar de handoplegging suggereert wel iets van goedkeuring. En dan vragen we teveel van de voorganger, de gemeente en ook van het bruidspaar.

Gedoogsituaties

In de Bijbel kom je een aantal keren situaties tegen waarin God vasthoudt aan bepaalde principes, maar vanwege de menselijke natuur en cultuur, die zondig en gebroken is, soms situaties gedooft. Zo heeft God het huwelijk ingesteld als een onverbreekbaar verbond tussen man en vrouw. Toch staat God echtscheiding toe vanwege 'de hardheid des harten' (Deut.24:1-4; Mt.19:1-10).

Een ander voorbeeld is de slavernij, waarbij de ene mens het bezit is van een ander mens. God keurt slavernij af, maar Paulus staat toe dat Onesimus, een weggelopen slaaf, terugkeert naar zijn meester Filemon en zich weer laat opnemen als slaaf, maar meer nog als broeder in Christus (Filemon vs.8-20). Stel dat Paulus ineens alle slavernij verbood, terwijl de hele toenmalige economie op slavernij gebaseerd was, was dat dan niet een grote barrière voor het evangelie geworden? Maar Paulus zocht de weg van de geleidelijkheid. Als het evangelie langzaam maar zeker steeds meer invloed zou krijgen op mensen en de cultuur, zou dan langzaam maar zeker de slavernij niet verdwijnen? Als alle slaven werden opgenomen als broeders en zusters in Christus, dus met liefde, respect en waardigheid behandeld, zou dan vanzelf de slavernij niet ophouden te bestaan?

Zou de kerk daarom ook niet op een dergelijke wijze kunnen omgaan met mensen die samenwonen? Het valt mij op dat er vaak heel weinig kennis is, niet alleen onder zoekende mensen van buiten de kerk, maar ook mensen binnen de kerk, waaronder met name jongeren, over wat de Bijbel zegt over huwelijk, relaties en seksualiteit, laat staan in de gesecculariseerde samenleving waarin wij geroepen zijn om gemeente van Christus te zijn. Zou de houding ten aanzien van samenwonen, om categorisch geen huwelijksinzegeningdienst of huwelijksvoorbededienst toe te staan, juist geen barrière vormen voor het evangelie naar jongeren en zoekende mensen? Richten wij dan geen grote pastorale schade aan door deze houding en verliezen wij daarmee dan geen kostbare zielen voor Jezus?

Sommigen hebben moeite met een huwelijksvoorbededienst. Zij menen dat je zo afwijkt van de principes van Gods Woord, en je je begeeft op een hellend vlak. Voor je het weet ben je afgedolen naar de vrijzinnigheid. Degenen die dat menen zijn niet op de hoogte van de ernst en de worsteling waarmee het besluit tot een huwelijksvoorbededienst is genomen. Natuurlijk hebben wij niet de wijsheid in pacht en kunnen we in ons standpunt fouten maken. Maar dat geldt voor iedereen, want ons kennen is immer nog onvolkomen, zegt Paulus.

Bovendien brengen mensen die willen gaan samenwonen vaak als argument te berde, wat het verschil is tussen de keuze om te gaan samenwonen en de keuze van anderen die weliswaar niet gaan samenwonen, maar die wel samen op vakantie gaan, of weekenden bij elkaar doorbrengen, en vaak ook seksuele gemeenschap hebben?

Voor alle duidelijkheid: seksuele gemeenschap vóór en buiten het huwelijk wordt afgekeurd. Maar toch is er een duidelijk verschil tussen samenwonen en af en toe samen zijn, zoals op vakantie of in de weekenden. Zij die ongehuwd samenwonen hebben het incident van het samenleven tijdens vakantie of weekenden tot structuur van het permanent onder één dak samenleven verklaard. Degenen die samenwonen doen alsof zij de huwelijkse staat al hebben verkregen, terwijl ze nooit in het openbaar en voor het wettelijk gezag elkaar liefde en trouw hebben beloofd. Het is een privé-aangelegenheid tussen twee mensen, waar de samenleving dan weinig of niets mee van doen heeft.

Je onderschat jezelf ook, als je meent aan alleen een belofte aan elkaar genoeg te hebben. Jij spreekt iets af met je vriend(in) en hij/zij met jou. Je sluit zo de christelijke gemeenschap, de

kerk, uit, die je kan steunen en voor je kan bidden. Je huwelijksdatum is een duidelijk markeringsmoment, waar vele getuigen bij aanwezig zijn. Op die dag kun je in moeilijke tijden terugzien. Je hebt met elkaar je afhankelijkheid van God uitgesproken en de kerk betrokken op je leven samen.

Formulieren

Hieronder volgen in cursief schrift de formulieren zoals die tijdens een huwelijksinzenigingsdienst (1) en een huwelijksvoorbededienst (2) worden voorgelezen. Het huwelijksformulier wordt niet voorgelezen tijdens een huwelijksvoorbededienst, maar wel wordt dan de huwelijksgelofte gedaan door het stellen van de vragen die aan het eind van het huwelijksformulier voorkomen.

(1) bij een huwelijksinzenigingsdienst:

Wij zijn hier samengekomen voor Gods aangezicht rondom en om samen met hen Gods zegen te vragen voor hun huwelijk.

Als gemeente van Jezus Christus belijden wij dat het huwelijk door God zelf is ingesteld als een verbond voor het gehele leven. Hij heeft de mens geschapen als man en vrouw.

God zei: het is niet goed dat de mens alleen blijft. Ik zal voor hem een hulp maken die bij hem past. Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen samen één zijn. De Here Jezus voegt hieraan toe: wat God heeft samengevoegd, dat zal de mens niet scheiden.

De apostel Paulus noemt dit een groot geheimenis. Hij beschrijft de eenheid tussen man en vrouw als een afspiegeling van de eenheid tussen Christus en de gemeente.

Men zal dus niet lichtvaardig aan het huwelijk beginnen, maar alleen in een dankbaar besef van wat de Here God met deze instelling bedoelt.

En bij alle voor- en tegenspoed, ook in ons huwelijksleven, mogen wij vertrouwen op de hulp van God, die immers zelf het huwelijk heeft ingesteld.

Opdat jullie in het huwelijk zullen leven onder Gods beloften en naar Zijn geboden, willen we nu gaan zien met welk doel God het huwelijk heeft ingesteld.

In de eerste plaats, dat man en vrouw, in oprechte liefde verbonden, een werkelijke eenheid zullen vormen. Zij behoren elkaar toe, en zijn er voor elkaar, om elkaar vreugde te schenken en om elkaar trouw te steunen en te helpen in alle dingen, die tot het tijdelijke en het eeuwige leven horen.

In de tweede plaats, dat man en vrouw de kinderen, als die hun worden geschonken, mogen voorgaan in een leven met de Heer. Het christelijk gezin is een bouwsteen in de gemeente en in de samenleving. Zij zullen allen, die onder hun dak gastvrijheid vinden, voorgaan als leerlingen van Jezus Christus.

In de derde plaats, dat man en vrouw ook elkaar lichamelijk in liefde toebehoren als een geschenk van de Heer. Ons lichaam is immers een tempel van de Heilige Geest.

Vervolgens mogen jullie ook weten in welke verantwoordelijkheid God jullie beiden geplaatst heeft.

Bruidegom, hebt uw vrouw lief, zoals Christus de gemeente heeft liefgehad. Zoals Christus het Hoofd is van de gemeente en zich volledig voor haar heil inzette, zo bent u het hoofd van uw vrouw, om haar vol liefde te dienen, te leiden en te beschermen.

Bruid, God heeft u aan uw man verbonden, zoals de gemeente aan Christus verbonden is. Zoals de gemeente haar Heer liefheeft, dient en volgt, zo zult u uw man liefhebben, helpen, dienen en respecteren.

Overeenkomstig Gods gebod zullen jullie beiden met trouw en toewijding jullie taak verrichten. In vertrouwen op God zullen jullie goede zorg besteden aan jullie gezin, opdat allen, die aan jullie hoede worden toevertrouwd, daarvoor dankbaar zullen zijn. Vergeet daarbij niet dat jullie gezin deel uitmaakt van een grotere gemeenschap. Jullie dragen dus ook een bredere verantwoordelijkheid voor de medemens in nood, voor de kerk en voor de maatschappij.

Tenslotte, leert elkaar te vergeven, opdat, zoals de Bijbel zegt, jullie gebeden niet verhinderd zullen worden. Wij mogen leven in en door de genade van onze Here Jezus Christus.

Mag ik jullie vragen op te staan en elkaar de rechterhand te geven om antwoord te geven op de volgende vragen?

(naam bruidegom),

belijdt u hier voor God en zijn gemeente dat u als uw wettige vrouw uit Gods hand wilt aanvaarden (naam bruid), en belooft u haar nooit te zullen verlaten in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in gezondheid en ziekte, totdat de dood jullie scheiden zal, of totdat Jezus Christus terugkomt? Belooft u dat u haar in liefde zult dienen, haar trouw blijvende in alle omstandigheden, overeenkomstig het evangelie?

Wat is daarop uw antwoord?

(naam bruid),

belijdt u hier voor God en zijn gemeente dat u als uw wettige man uit Gods hand wilt aanvaarden (naam bruidegom), en belooft u hem nooit te zullen verlaten in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in gezondheid en ziekte, totdat de dood jullie scheiden zal, of totdat Jezus Christus terugkomt? Belooft u dat u hem in liefde zult dienen, hem trouw blijvende in alle omstandigheden, overeenkomstig het evangelie?

Wat is daarop uw antwoord?

Zo hebben wij dan jullie antwoord gehoord, en wat meer is, het is uitgesproken voor het aangezicht van de Heer. We gaan nu over tot de inzegening van het huwelijk.

(2) bij een huwelijksvoorbededienst:

Vandaag hebben jullie in het gemeentehuis elkaar het jawoord gegeven.

Jullie hebben ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand liefde en trouw beloofd. In deze dienst mogen jullie voor het aangezicht van God en zijn gemeente opnieuw de belofte van liefde en trouw doen. Daarom wil ik jullie vragen om naar voren te komen, voor mij te komen staan, elkaar de rechterhand te geven en antwoord te geven op de volgende vragen (en dan volgen de vragen die bij het huwelijksformulier (1) staan vermeld).

Er is gelegenheid om de ringen uit te wisselen.

Wij zullen voorbede doen voor jullie huwelijk. Na het gebed wordt jullie de zegenbede toegezongen en krijgen jullie de huwelijksbijbel namens de gemeente overhandigd (dan volgt gebed).

Een ongelijk span

Als een al dan niet samenwonend stel, waarvan de één gelovig en de ander niet-gelovig is (of anders-gelovig?), het voornemen heeft te gaan trouwen, is het dan mogelijk dat ze ook een zegen over hun huwelijk in de kerk ontvangen? De Bijbel keurt een relatie tussen een gelovige en een niet-gelovige af. Paulus zegt dat men geen ongelijk span moet vormen met ongelovigen (II Kor.6:14), en zegt dat weduwen alleen mogen trouwen met gelovige mannen (I Kor.7:31). Wat voor weduwen geldt, geldt ook voor alle gelovige vrouwen en mannen die willen trouwen. Het principe is hetzelfde. Bovendien zijn vrouwen (en ook mannen) vrij (om te hertrouwen) als hun ongelovige partners hen verlaten (I Kor.7:15-16).

In het Oude Testament mochten gelovige Israëlieten niet met mensen uit heidense volken (die vaak afgoden aanbaden) trouwen. Reden is dat er geen geestelijk fundament voor een dergelijk huwelijk is. Bovendien staat de partner geheel eenzaam in zijn of haar geloof en de geloofsopvoeding van eventuele kinderen. Maar als een gelovige is getrouwd met een niet-gelovige, dan mag de gelovige partner niet zomaar het huwelijk verbreken. Bovendien is de niet-gelovige partner geheiligd in het geloof van de gelovige partner (I Kor.7:14). Dat betekent niet dat de gelovige behouden is, maar dat de niet-gelovige partners apart gezet is (heiligen = apart zetten voor God), omdat hij of zij zo binnen de invloedssfeer van het evangelie komt, en wellicht tot geloof zou kunnen komen.

Wij kennen in de gemeente de praktijk dat bij het dopen van kinderen één van de ouders gelovig is en de ander niet. Aan de gelovige ouder worden dan de volgende vragen gesteld: *Geloof je dat Jezus Christus, de Zoon van God, de Weg, de Waarheid en het Leven is; geloof je dat Jezus ook je kind uitnodigt om in de doop zijn zegen te mogen ontvangen; beloof je om je kind bij het opgroeien het evangelie te zullen leren, uit het geloof te leven en daarin een voorbeeld voor je kind te zijn, voor en met je kind te bidden, en je kind trouw het bijbelse onderwijs in de gemeente te laten volgen?* Aan de niet-gelovige partner worden dan andere vragen gesteld, omdat hij of zij de andere vragen niet kan beantwoorden met 'ja'. De vragen die worden gesteld zijn: *Kun je instemmen met de keuze die je partner voor het geloof in Jezus Christus heeft gemaakt, verklaar je je bereid om je partner alle ruimte te geven om zowel haar of zijn eigen geloof te belijden, als je kind een christelijke geloofsopvoeding te geven?*

Als dit bij het dopen mogelijk is, dan is dat ook mogelijk bij het huwelijk. Ook bij een huwelijk tussen een gelovige en een niet-gelovige kan een aangepaste huwelijksdienst voltrokken worden, net als bij het samenwonen. Er is dan sprake van een huwelijksvoorbededienst. Het enige verschil met een huwelijksvoorbededienst van samenwonende stellen is de vragen die bij de huwelijksgelofte worden gesteld.

Aan de gelovige partner kan dezelfde vraag worden gesteld als plaatsvindt bij een huwelijksinzegeningdienst, en aan de niet-gelovige partner wordt een aangepaste vraag gesteld: *(naam), wil je hier in ons midden beloven (naam) lief te hebben, hem/haar te accepteren, te respecteren en bij te staan? Beloof je dat je hem/haar nooit zult weerhouden haar geloof te praktiseren zoals hij/zij dat meent te moeten doen? Beloof je hem/haar trouw te blijven in goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, in gezondheid en ziekte, totdat de dood jullie scheiden zal?* Het is wel eens gebeurd dat tijdens de huwelijksdienst de niet-gelovige partner de huwelijksbijbel kreeg uitgereikt, om hem of haar zo symbolisch het evangelie te schenken.

Ds. K.Kruithof

Oldebroek, september 2008